EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 5. 2026
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Rade členov Medzinárodnej rady pre olivy, pokiaľ ide o metódu organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja

{SWD(2026) 133 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia stanovujúceho pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Rade členov Medzinárodnej rady pre olivy (ďalej len „IOC“) v súvislosti s plánovaným prijatím dvoch rozhodnutí na jej najbližšom pravidelnom zasadnutí v júni 2026: „Sklenený pohár na degustáciu oleja“ a „Sprievodca inštaláciou degustačnej miestnosti“, ktoré sa obe týkajú metódy organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Medzinárodná dohoda o olivovom oleji a stolových olivách z roku 2015

Cieľom Medzinárodnej dohody o olivovom oleji a stolových olivách z roku 2015 (ďalej len „dohoda“) je i) konať v prospech zjednotenia vnútroštátnych a medzinárodných právnych predpisov týkajúcich sa fyzikálno-chemických a organoleptických vlastností olivových olejov, olejov z olivových výliskov a stolových olív s cieľom vyhnúť sa akýmkoľvek prekážkam v obchode; vykonávať činnosti v oblasti fyzikálno-chemických a organoleptických analýz na lepšie poznanie zloženia a kvalitatívnych vlastností výrobkov z olív s cieľom zjednotiť medzinárodné normy a iii) posilňovať úlohu Medzinárodnej rady pre olivy ako špičkového fóra pre medzinárodné vedecké spoločenstvo v oblasti olív a olivového oleja.

Obnovená verzia dohody nadobudla platnosť 1. januára 2017.

Európska únia je zmluvnou stranou tejto dohody[1].

2.2. Rada členov

Rada členov Medzinárodnej rady pre olivy (ďalej len „Rada členov“) je najvyšší rozhodujúci orgán IOC a vykonáva všetky právomoci a plní všetky funkcie, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľov tejto dohody. Európska únia je ako zmluvná strana dohody členom IOC a má v Rade členov zastúpenie. Rada členov prijíma rozhodnutia vzájomnou dohodou. Ak vzájomnú dohodu nemožno dosiahnuť, rozhodnutia týkajúce sa obchodnej normy a metód sa považujú za prijaté, ak ich nezamietne minimálne štvrtina členov alebo člen alebo členovia so súčtom minimálne 100 účastníckych podielov.

V súčasnosti má IOC 21 členov a Európska únia má 647 z celkového počtu 1 000 účastníckych podielov.

2.3. Pripravovaný akt Rady členov

Výkonný sekretariát IOC predložil v novembri 2025 svojim členom znenie dvoch rozhodnutí. ktoré sa týkajú oblastí chémie a normalizácie. Obe rozhodnutia sa týkajú metódy organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja:

– Revízie č. 3 dokumentu COI/T.20/Doc. č. 5 „Sklenený pohár na ochutnávku oleja“,

– Revízie č. 2 dokumentu COI/T.20/Doc. č. 6 „Sprievodca inštaláciou degustačnej miestnosti“.

[1] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/1892 z 10. októbra 2016 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Medzinárodnej dohody o olivovom oleji a stolových olivách z roku 2015 (Ú. v. EÚ L 293, 28.10.2016, s. 2) a rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/848 zo 17. mája 2019 o uzavretí Medzinárodnej dohody o olivovom oleji a stolových olivách z roku 2015 v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 139, 27.5.2019, s. 1); ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj.

Pracovný dokument útvarov Komisie pripojený k tomuto návrhu obsahuje znenie revidovaných dokumentov tak, ako ho predložil výkonný sekretariát.

Podľa článku 20 ods. 3 dohody sa kritériá kvality a čistoty uvedené v obchodnej norme IOC pre olivový olej a olej z olivových výliskov uplatňujú na medzinárodný obchod členov. Navyše, podľa článku 75 ods. 5 písm. e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013[2] sa pri obchodných normách zohľadňujú štandardné odporúčania, ktoré prijali medzinárodné organizácie. Obchodné normy podliehajú pravidlám stanoveným v súlade s článkom 90a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Rozhodnutia o revízii týchto dokumentov týkajúcich sa metódy organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja, majú vplyv na spôsob kontroly parametrov. Uvedené rozhodnutia preto majú vplyv na uplatniteľné právne predpisy Únie, najmä na vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2022/2105 z 29. júla 2022, ktorým sa stanovujú pravidlá kontrol zhody obchodných noriem pre olivový olej a metódy analýzy vlastností olivového oleja[3].

Pozícia podrobne opísaná v tomto rozhodnutí sa má zaujať v mene Únie na najbližšom pravidelnom zasadnutí IOC v júni 2026.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Rozhodnutia, ktoré má Rada členov prijať, sa týkajú metódy organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja:

– Revízie č. 3 dokumentu COI/T.20/Doc. č. 5 „Sklenený pohár na ochutnávku oleja“,

– Revízie č. 2 dokumentu COI/T.20/Doc. č. 6 „Sprievodca inštaláciou degustačnej miestnosti“.

Uvedené rozhodnutia prediskutovali vedeckí a technickí experti Komisie a členských štátov v sektore olivového oleja. Prispejú k medzinárodnej harmonizácii noriem pre olivové oleje a zriadi sa nimi rámec, ktorým sa zabezpečí spravodlivá súťaž v obchode s olivovými olejmi. Preto by sa mali podporiť.

Uvedené rozhodnutia sú v súlade s politikou Únie, pokiaľ ide o obchodné normy pre poľnohospodárske výrobky, ako sa stanovuje v časti II hlave II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013.

Na prijatie rozhodnutí je potrebná pozícia Únie.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*.“

---

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01.

[3] Ú. v. EÚ L 284, 4.11.2022, s. 23 – 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04.

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ*“[4].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Rada členov je orgánom, ktorý bol zriadený dohodou, konkrétne Medzinárodnou dohodou o olivovom oleji a stolových olivách.

Akty, ktoré má Rada členov prijať, predstavujú akty s právnymi účinkami. Plánované akty budú záväzné podľa medzinárodného práva v súlade s článkom 20 ods. 3 dohody a môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov EÚ, konkrétne vykonávacieho aktu, pokiaľ ide o kontroly zhody obchodných noriem pre olivový olej na základe nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Dôvodom je to, že podľa článku 75 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa pri obchodných normách zohľadňujú štandardné odporúčania, ktoré prijali medzinárodné organizácie.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ods. 4 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. DODRŽIAVANIE ZÁSADY „DIGITÁLNE SLUŽBY AKO ŠTANDARD“

Predložený návrh nemá digitálny rozmer, pretože nemá digitálny význam. Digitálne prostriedky alebo výmena dát nie sú v rozsahu pôsobnosti návrhu.

[4] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

2026/0129 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Rade členov Medzinárodnej rady pre olivy, pokiaľ ide o metódu organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Medzinárodná dohoda o olivovom oleji a stolových olivách z roku 2015 (ďalej len „dohoda“) bola uzavretá v mene Únie rozhodnutím Rady (EÚ) 2019/848[1].

(2) V súlade s článkom 20 dohody môže Rada členov Medzinárodnej rady pre olivy (ďalej len „Rada členov“) prijímať rozhodnutia a odporúčania pre uplatňovanie ustanovení dohody.

(3) Rada členov má na svojom 123. zasadnutí v júni 2026 prijať dve rozhodnutia týkajúce sa metódy organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja.

(4) Uvedené rozhodnutia podrobne prediskutovali experti Komisie a členských štátov v sektore olivového oleja. Rozhodnutia by mali prispieť k medzinárodnej harmonizácii noriem pre olivové oleje a zriadi sa nimi rámec, ktorým by sa mala zaistiť spravodlivá hospodárska súťaž v obchode s výrobkami sektora olivového oleja. Únia by preto mala prijatie uvedených rozhodnutí podporiť.

(5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať v Rade členov, keďže rozhodnutia, ktoré má IOC prijať, budú mať pre Úniu právne účinky v medzinárodnom obchode s ostatnými členmi IOC, a ovplyvnia obsah právnych predpisov Únie, konkrétne kontroly zhody olivového oleja, ktoré Komisia prijala podľa článku 90a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013[2].

(6) Ak sa prijatie rozhodnutí odloží na účel výmeny korešpondencie pred 124. pravidelným zasadnutím Rady členov, a to preto, že niektorí členovia nebudú schopní udeliť súhlas, pozícia stanovená v tomto rozhodnutí by sa mala v mene Únie zaujať výmenou korešpondencie.

---

[1] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/848 zo 17. mája 2019 o uzavretí Medzinárodnej dohody o olivovom oleji a stolových olivách z roku 2015 v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 139, 27.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj.

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

(7) Zástupcovia Únie v Rade členov by však mali mať možnosť dohodnúť sa na technických úpravách iných metód alebo dokumentov IOC bez ďalšieho rozhodnutia Rady, ak tieto technické úpravy vyplývajú zo zmien týkajúcich sa revízie uvedených dvoch dokumentov.

(8) Na ochranu záujmov Únie by však zástupcovia Únie v Rade členov mali mať možnosť požiadať o odloženie prijatia takýchto rozhodnutí, ak je pravdepodobné, že by pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie, mohli ovplyvniť nové vedecké alebo technické informácie predložené pred 124. pravidelným zasadnutím Rady členov,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Únia podporí prijatie dvoch rozhodnutí týkajúcich sa metódy organoleptického hodnotenia panenského olivového oleja:

– Revízie č. 3 dokumentu COI/T.20/Doc. č. 5 „Sklenený pohár na ochutnávku oleja“;

– Revízie č. 2 dokumentu COI/T.20/Doc. č. 6 „Sprievodca inštaláciou degustačnej miestnosti“.

Radou členov Medzinárodnej rady pre olivy (IOC) na jej najbližšom pravidelnom zasadnutí v júni 2026 alebo výmenou korešpondencie, ktorá sa uskutoční pred 124. pravidelným zasadnutím.

Článok 2

Zástupcovia Únie v Rade členov IOC môžu schváliť technické úpravy iných metód alebo dokumentov IOC bez ďalšieho rozhodnutia Rady, ak tieto technické úpravy vyplývajú zo zmien dvoch dokumentov uvedených v článku 1.

Článok 3

Ak je pravdepodobné, že pozíciu uvedenú v článku 1 ovplyvnia nové vedecké alebo technické informácie predložené pred ďalším pravidelným zasadnutím Rady členov IOC, zástupcovia Únie požiadajú, aby sa prijatie uvedených rozhodnutí odložilo dovtedy, kým sa na základe uvedených nových informácií nestanoví pozícia Únie.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka